

ОТЗЫВ

научного консультанта, профессора кафедры «Дифференциальные уравнения и математическая физика» Национального Университета Республики Узбекистан имени Улугбека, доктор физико-математических наук, профессора Ш.Г. Касимова на диссертационную работу «Методика формирования поисково-исследовательской деятельности студентов при обучении курса «Дифференциальные уравнения в частных производных» Муратбековой Молдир Абразаковны, представленную на соискание степени доктора философии (PhD) по специальности 6D010900 –«Математика»

Актуальность темы. На основе современных научных и практических достижений намечена задача подготовки сознательных граждан, обеспечив всестороннее развитие студента, совершенствование духовной, творческой силы человека и обучение направленное на закаливание профессионализма, развитие и формирование личности.

Воспитание как конкурентоспособного, придерживающегося творческого направления во всех действиях, соискателя, глубоко образованного специалиста исходит из требований времени, т.е. студент в общественной жизни не должен ограничиваться получением общей информации, сбором данных в получении образования. Во всех сферах науки содержание знаний становится глубже, в то время как растет его охват, в период современного научно-технического развития реализация указанных задач напрямую связано с формированием у учащихся исследовательских и саморазвивающихся способностей.

Наряду с высокой профессиональной подготовкой сегодняшней молодежи, они должны самостоятельно (творческий) исследовать окружающий мир. Подготовка студентов в высших учебных заведениях к исследовательской, научно-педагогической работе, на самом деле является социально-педагогическим вопросом.

Новые отношения в сформировавшемся учебном процессе в условиях высшей школы формирование специалиста способного творческий мыслить, грамотного, соответствующего требованиям значительно обновленного общества означает коренной поворот.

Это заключается в повышении качества подготовки основных текущих специалистов в системе высшего образования, в постоянной тесной связи с требованиями экономической и социальной сферы исследований высших учебных заведений, интеграции научно-исследовательской деятельности,

развитии инновационного образования, совершенствовании информационной и образовательной технологии.

Эти проблемы научно обоснованы, относятся к внутренней и общей проблеме учебного процесса дидактики высшей школы, форме и методики организации, содержанию и тексту, цели учебного процесса, нормативно-методическое обеспечение, в том числе учебного процесса.

Приемы учебной деятельности играют для обучающихся роль ориентиров или выполнении учебных заданий, позволяют организованную выстроить последовательность предпринимаемых действий. Однако в школах и вузах до сих пор не уделяется должного внимания процессу формирования приемов, в частности приемов поисково-исследовательской деятельности. Последние же в свою очередь не только направляют действия обучающихся на каждом этапе творческого процесса, но и является ступенькой на пути к развитию умений проводить исследование. Поэтому они требуют особого целенаправленного формирования.

Все выносимые на защиту результаты диссертации подтверждаются докторантом путем обращения к статистическому методу.

Научные познания и философские знания о поисково-исследовательской деятельности в процессе обучения, идеи и теории о формировании поисково-исследовательской деятельности студентов, дидактические и методические взгляды.

Результаты исследований можно использовать в формировании познавательной активности студентов в высших учебных заведениях, в институтах совершенствования профессиональных знаний специалистами математики и учителями по предмету математика, повышении качества учебного процесса

Основные результаты диссертации опубликованы в международных рецензируемых журналах и казахстанских журналах, входящих в список журналов рекомендованных Комитетом по контролю в сфере образования и науки МОН РК, что подтверждает их достоверность и научную обоснованность. Диссертационная работа выполненная докторантом М.А.Муратбековой, соответствует паспорту специальности 6D010900 – «Математика».

Научная новизна исследование заключается в том, что впервые была поставлена и решена проблема формирования поисково-исследовательской деятельности студентов при обучении курса «Дифференциальные уравнения в частных производных».

Предполагается что данная диссертация внесет положительный вклад в процесс подготовки будущих математиков, а полученные результаты могут быть использованы в профессиональной деятельности.

Все основные результаты, представленные в диссертационной работе М.А. Муратбековой, достоверны и опубликованы в открытой печати. Имеются необходимое количество публикаций в международных рецензируемых журналах.

Исходя из всего сказанного, считаю, что диссертационная работа удовлетворяет всем требованиям, предъявляемым к диссертациям на соискание ученой степени доктора философии (PhD), и что ее автор Молдир Абразаковна Муратбекова заслуживает присвоения ей степени доктора философии по специальности 6D010900 – «Математика».

Научный консультант,
профессор кафедры «Дифференциальные
уравнения и математическая физика»
Национального Университета Узбекистана
имени М. Улугбека,
доктор физико-математических наук,
профессор

844

Ш.Г. Касимов

Өзбекстан Республикасы, Ташкент қаласы, М.Улугбек атындағы Өзбекстан Үлттық университетінің «Дифференциалық және математикалық физика тендеулері» кафедрасының профессоры, физика-математика ғылымдарының докторы Касимов Шакирбай Гаппаровичтің 6D010900- «Математика» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін орындалған Муратбекова Молдир Абдразаковнаның ««Дербес туындылы дифференциалдық тендеулер» курсын оқыту барысында студенттердің ізденіс-зерттеушілік іс-әрекеттерін қалыптастыру әдістемесі» тақырыбындағы диссертациялық жұмысына берген

ПІКІРІ

Зерттеудің көкейкестілігі. Қазіргі ғылым мен практика жетістіктері негізінде жеке тұлғаны қалыптастыруға, дамытуға, кәсіби шындауға бағытталған, білім беру және жеке адамның шығармашылық, рухани күш-куатын жетілдіру, студенттің жан-жакты толысуына жағдай жасай отырып, зерделі азамат даярлау міндепті көзделген. Яғни, студенттерді қоғам өмірінің барлық саласында соның ішінде, білім алуда да тек деректер жинап, жалпы ақпарат алумен шектелмей, терен білімді, ізденімпаз, барлық іс-әрекеттінде шығармашылық бағытты ұстанатын, сол түрғыда өз болмысын таныта алатын, бәсекеге түсе алатын маман ретінде тәрбиелеу уақыт талабынан туындалап отыр. Ғылымның бүкіл саласында білім мазмұны терендеп, оның ауқымы қауырт өсіп отырған тұста, қазіргі ғылыми-техникалық өрістен кезеңінде аталған міндептердің жүзеге асырылуы әрбір шәкірттерге ізденімпаздық пен зерттеушіліктің қалыптасуына тікелей байланысты.

Бүгінгі жастардың жоғары кәсіби деңгейдегі даярлығымен қатар, қоршаған дүниені ізденімпаздықпен (шығармашылық) зерттеп танып-білуі тиіс.

Жоғары мектеп жағдайындағы жаңа қатынас бұрыннан қалыптасқан оқу процесі түбекейлі жаңаған қоғам талаптарына сәйкес келетін, сауатты, шығармашылықпен ойдана алатын маман қалыптастыруда түбекейлі бетбұрысты білдіреді.

Жоғары білім беру жүйесінде негізгі ағым мамандардың дайындық сапасын көтеруге, инновациялық білім беруді дамытуға, ғылыми-зерттеу әрекетімен кіріктірілуғе, жоғары оқу орындары зерттеулерінің әлеуметтік және экономикалық сала талаптарымен тығыз байланыста болуына, ақпараттық және білім беру технологиясын жетілдіруге саяды.

Бұл проблемалар ғылыми негізделген, оқыту процесінің мақсаттылығына, нормативтік-әдістемелік қамтамасыз етуге, оның ішінде оқу процесіне, оның мақаты мен мазмұнына, ұйымдастырудың әдістемесі мен формасына, жоғары мектеп дидактикасының жалпы және оқу процесінің ішінара проблемасына көзисті. Жоғары оқу орындарында оқытудың жаңа жолын ойластыру қажеттілігі қоғамның дайындалған мамандар сапасына қанағаттанбаудан туындауда, ол бірінші кезекте педагогиканың әлеуметтік сұраныс деген категорияны нақтылау қажеттілігімен түсіндіріледі. Жоғары білім беру дидактикасының кейір аспектілерін қайта құру қажеттілігі қоғамның дамуының, нарықтық экономикаға өту, құқықтық мемлекет құру сияқты тенденцияларды талдау барысында көрінеді. Болашақ мамандарды өмір әрекетінің жаңа жағдайында жаңаша даярлау талабын туғызады.

Оқу іс-әрекет тәсілдері білім алушылар үшін оқу тапсырмаларын орындау кезіндегі бағдар рөлін атқарады, жасалып жатқан әрекеттердің ретін ұйымдастыруға мүмкіндік береді. Бірақ мектепте және жоғары оқу орындарында тәсілдерді қалыптастыру процесіне, атап айтқанда ізденіс-зерттеушілік іс-әрекетке жеткілікті назар бөлінбейді. Бұл ізденіс-зерттеушілік іс-әрекетке білім алушылардың әрекеттерін шығармашылық процестің әр кезеңде бағыттап қана коймай, алған білімдерді әртүрлі өмірлік жағдайларда қолдану және зерттеу жүргізе алу іскерлігін дамыту жолындағы бастапқы қадам болып табылады. Сондықтан оларды мақсатты түрде қалыптастыру қажет болып табылады.

Корғауға ұсынылатын барлық диссертация нәтижелері докторанттың статистикалық әдісті колдануымен расталады.

Ғылыми таным мен оқыту үдерісіндегі ізденіс-зерттеушілік іс-әрекеттер туралы философиялық білім, студенттердің ізденіс-зерттеушілік іс-әрекеттерін қалыптастыру туралы теориялар мен идеялар, дидактикалық және әдістемелік көзқарастар.

Зерттеу нәтижелерін жоғары оқу орындарында студенттердің танымдық белсенділігін қалыптастыруда, оқу үдерісінің сапасын арттыруда және математика пәні мұғалімдері мен математика мамандарының кәсіби білімін жетілдіретін институттарда, жалпы білім беретін мектептерде пайдалануға болады.

Диссертацияның негізгі нәтижелері БФМ Білім және ғылым саласындағы бақылау Комитетімен ұсынылған журналдар тізіміне кіретін, халықаралық рецензияланған журналдарда жарияланған, бұл басылымдар нәтижелердің шынайылығы мен ғылыми негізділігін растайды. Докторант М.А.Муратбекованның орындаған ««Дербес туындылы дифференциалдық теңдеулер»» курсы барысында студенттердің ізденіс-зерттеушілік іс-әрекеттерін қалыптастыру әдістемесі» диссертациялық жұмысы 6D010900-«Математика» мамандығының паспортына сәйкес келеді.

Зерттеудің ғылыми жаңалығы - арнайы жасалған әдістеменің көмегімен «Дербес туындылы дифференциалдық теңдеулер» курсын оқыту барысында студенттердің ізденіс-зерттеушілік іс-әрекеттерін қалыптастыру мәселесі алғашқы рет қарастырылып, шешімін тапты.

Диссертация болашақ математиктерді дайындау процесінде он үлес қосады және алынған нәтижелер кәсіби қызмет барысында колданылуы мүмкін деп болжануда.

М.А.Муратбековының диссертациялық жұмысында ұсынылған барлық негізгі нәтижелер басапада жарияланған. Халықаралық рецензияланған журналдардағы басылымдар саны жеткілікті.

Жоғарыда аты аталғандардың негізінде, диссертациялық жұмыс философия докторы (PhD) ғылыми дәрежесін алу үшін ізденушіге койылатын барлық талаптарды қанағаттандырады, оның авторы Молдир Абдразаковна Муратбекова 6D010900-«Математика» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) ғылыми дәрежесін алуға лайық деп шешуге болады.

Ғылыми кенісші,
М.Улугбек атындағы
Өзбекстан Үлттық Университетінің
«Дифференциалдық және
математикалық физика теңдеулері»
кафедрасының профессоры,
физика-математика ғылымдарының
докторы

/_____/қолы

Ш.Г.Касимов

Мер: Өзбекстан Республикасы, М.Улугбек атындағы Өзбекстан Үлттық Университеті

Мертабан: Өзбекстан Республикасы, М.Улугбек атындағы Өзбекстан Үлттық Университетінің кадр бөлімі

Республика Казахстан, город Алматы.
Семнадцатое сентября две тысячи восемнадцатого года.
Перевод документа с русского языка на казахский язык выполнен переводчиком
Утегеновым Талгатом Саугатовичем, ИИН 941026300456.

Подпись: Утегенов Талгат Саугатович

Республика Казахстан. Город Алматы. Семнадцатое сентября две тысячи
восемнадцатого года.

Я, Абишев Тимур Болатович, нотариус города Алматы, действующий на основании
государственной лицензии № 12004238, выданной Комитетом регистрационной службы и
оказания правовой помощи Министерства юстиции Республики Казахстан 05.06.2012 года,
свидетельствую подлинность подписи переводчика Утегенова Талгата Саугатовича,

Личность его установлена, дееспособность проверена.

Зарегистрировано в реестре за № 11ds
Взыскано 1275 тенге

